

Cavgileapmi gulahallama joðiheaddjái

Okta dahje guokte gulahallanjodiheaddji?

Muhtin joðiheddjiin leat ollu vásihuusat joðihit vánhenčoahkkimiid mánáidgárddis, earáide gis lea oðas, gelddolaš ja soaitá veaháš issoras. Máŋga joðiheaddji dovdet vánhemiiid bures, ja diein vásihuain lea ollu dehálaš vásihuus ja diehtu maid don válldát fárrui gulahallančoahkkimi. Sáhttá leat hástaleaddji jus gulahallanjodiheaddjis leat negatiiva vásihuusat muhtin vánhemiguin dahje vánhenjoavkuuguin. Soitet leat mualusat maid joðiheaddji lea gullan earáin mii sáhttá váikkuhit mo vánhemiiid válldá vuostá, sihke buriin ja baháin. Positiiva mualusat soitet dakhak ahte váimmolaččat dearvaha sin ja čájeha positiiva fuomášumi. Negatiiva vásihuusat sáhttet maid váikkuhit gulahallamii jus joðiheaddji ii leat hui diehtomielalaš mo vásihuusat sáhttet váikkuhit deaivvademiin vánhemiiid čoahkkimis. Sáhttet hehtet árvvasvuhtii, rabasvuhtii ja fuolalaš lagasvuhtii. Danne sáhttá soames háve leat vuogas ahte leat guovttis geat ovttasbarget joðihit čoahkkima. De sáhttibeahhti juogadit ovddasvástádusa ja addit nubbái máhcahemiiid gaskkohagaid, maiddái jus ribaha doarjut muhtima evttohusa, ribaha nivssihit dahje duoðaid dovdá ahte livčii buorre váldit uhca bottoža ovddasvástádusas.

Gažaldagat dievasčoahkkimis

Rabas gažaldagat maidda eai leat vástádusat «juo» dahje «ii»

- «Maid don jurddašat dán áššis?»

Duoðašteaddji

- "Nie don jurddašat" "Na juste – diet lei gelddolaš, mual eanet "

Čielggadeaddji

- "Jurddašat go don de ahte ..." "Lea go nu ahte maid don dajat, mearkkaša ahte ..."

Buktá ovdan, čoahkkáigeassá

- "Ekspearataráðđi" mas dus jerret rádi maid sáhttá dakhak du dieđuid ja vásihuaid vuodul. Sáhttá maid boahtit cealkámuš mii du mielas čuohcá ja de lea dehálaš ahte don leat čielggas ja ovdamemarkan dajat: «Dán mun jurddašan áibbas eará láhkái. Mun jurddašan ahte mun ánnas háliidan gullat earáid jurdagiid dán birra»

Leage diehtomielalaš man ollu deattuhat ahte "diet lei hui bures daddjon ...", ja dan maid sáhttá dadjat lea «árvvuide čadnon responsa» mas du kommeanta/responsa čielgasit dovddahuvvo ovttu oaivilis dahje it ovttu oaivilis rumašgielain dahje sániiguin.

Fuomáš čuovvovaččaid

- Leage árvvas iežainat vaikko ii álo mana buot nu bures
- Juogat fuomášumi gaskkal vánhemiiid ja bargiid perspektiivvaide.
- Muitte atnit fuomášumi givssidan doahpagis vai ii šatta menddo oppalaš ságastallan ja ii šatta digaštallan ovdamemarkan borramuša birra. De lea gulahallanjodiheaddji ovddasvástádus dollet suittiide ja njulget. Eahkeda fáddá lea: Givssideapmi.
- Ale cakkas, duoðaš buot árvalusaid. Jus it ádde mii daddjo, jeara baicca, ale dubme. "Háliidan gullat eanet dien birra", "Dákko jurddašan gal veahá eará láhkái go don, muhto mual ahte veahá eanet ...".